

[Finansministeren.]

egnede til at holde fast paa Venstre i denne Henseende, men det vil Tiden vise.

Det ærede Medlem talte om, at Arbejderne skulde opgive det Privilegium, de havde paa at kalde sig selv det arbejdende Folk, og tage andre med ind i denne Betegnelse. Jeg ved ikke, om det er et Privilegium, det er i alt Fald et Privilegium, der ikke giver saa forfærdelig mange Penge. Det ærede Medlem sammenlignede det med det Privilegium, de gamle Adelslægter i Frankrig havde. Det er mig ganske ubegribeligt, at man overhovedet kan finde paa en saadan Sammenligning. For den franske Adel betød det skam Penge. Naar en Arbejder ikke altid vil regne en Lensgreve for et af de mest nyttige Medlemmer i Samfundet med Hensyn til Arbejde, er det desværre et Privilegium, der ikke er mange Penge i.

For øvrigt kunde jeg godt tænke mig, at en Lensgreve og andre kunde høre til det arbejdende Folk; det afhænger af, om de gør nyttigt Arbejde. Men det er jo ikke sikkert, at det Arbejde, som Lensgrever og andre anser for at være det mest nyttige, ogsaa er det mest samfundsnyttige, og jeg vilde tro, at Arbejderen har et sundere Syn paa, hvad der er samfundsnyttigt Arbejde, end Lensgreverne har. De er efter min Mening en Gang blevet daarligt vant i saa Henseende, de har gennem Aarhundreder ført en Overklassetilværelse, som har gjort, at man ikke paa Forhaand kan gaa ud fra, at deres Samfundsbetragtninger svarer til hele Samfundets Interesser.

Det ærede Medlem sagde ogsaa: Det er en mærkelig Tale, at man ikke regner de Værdier, som findes paa de store Godser, for at være individuelt skabt; der har dog, sagde det ærede Medlem, gennem Generationer været arbejdet paa at skabe disse Værdier. Ja, det er rigtigt, men det er andre Generationer end dem, der har boet paa Slottet. Det er de Generationer, der gik paa Marken og arbejdede, Husmænd og Fæstere, og senere Landarbejdere, de Generationer har arbejdet paa at skabe de Samfundsværdier, som findes i Slottene og paa de store Godser nu. Jeg tvivler ikke om, at der ogsaa indenfor Slottets Mure har siddet nogle, der har udført nyttigt Arbejde, baade aandeligt og legemligt, men det er ikke det Arbejde, der har skabt Værdierne paa Godset. Lad os ikke vende fuldkommen op og ned paa Tingene.

Hvis Godsejerne med Rette skal kunne

hævde, at de maa have Lov til ogsaa at anlægge Samfundssynspunkter, maa de se at komme ned paa Jorden, se at komme saa langt ned, at de kan se, at det ikke er Godsejerslægterne, der Generation efter Generation har skabt de Værdier, der ligger derude, men at det netop er dem, som aldrig har haft Ret til at sætte deres Fod paa Slottet, der har skabt Værdierne.

Jeg tror, det kunde være ganske nyttigt, at disse Godsejerslægter, naar deres Spørgsmaal af og til kommer paa Dagsordenen, kunde erindre sig det, der er sket. Det kunde være, det var gavnligt, hvis de ønsker at komme i nærmere Kontakt med Befolkningen, at de slog lidt af paa disse stortalende Toner om de store Værdier, de har skabt, for der er vist ikke ret mange, der tror paa det alligevel.

Men der er jo mægtig store Godsejerinteresser i denne Sag, og det viser sig paa forskellig Maade. Saaledes er det kendt, bl. a. gennem Pressen, at Godsejerne har engageret en adelig Herre — som dog vist ikke har noget Gods —, som hedder Baron Palle Rosenkrantz, til at varetage Godsejernes Interesser i Pressen, og Baron Palle Rosenkrantz skriver da ogsaa adskillige Artikler rundt om for at vise, hvilken Fare der er for Godsejerne nu, og formentlig ogsaa for at afværge denne Fare.

Vi maa haabe, at Godsejerne betaler Hr. Baron Palle Rosenkrantz godt, for han gør jo i hvert Fald et ihærdigt Arbejde — der er vel nok lidt Penge endnu til at betale ham med. Om man ogsaa maa betale den Plads, han optager i Bladene, naar han skriver, ved jeg ikke, men det kunde næsten se ud til det, for det, han skriver, trykkes altid med de mindste Typer, saa det ser ud, som om Pladsen maa betales efter Spaltehøjde.

Det kan være, de virker ret kraftigt, disse Maninger, som paa den Maade udslynges gennem Pressen til Hjælp for de betrængte Godsejere. I en af Artiklerne om dette Spørgsmaal stilledes Problemet op saaledes, at den Skattepolitik, som nu føres af den socialdemokratiske Regering, betegnedes som uhæderlig. Det er der naturligvis ikke noget at sige til. Begrebet om Hæder og lignende Æresbegreber kan godt være forskelligt i Arbejderkredse og socialdemokratiske Kredse og i Godsejerkredse.

En Artikel, for Resten en af de lange, som blev skrevet af Baron Palle Rosenkrantz til Forsvar for Godsejerne, havde til Overskrift: *Det gælder Hjemmene*. Ja, hvad der kan staa i et Blad, er jo uden